

29 Σεπτεμβρίου 2015

Όνειρα εκ του πονηρού και όνειρα που σχετίζονται με θαύματα (Δημήτρης Τσιολακίδης)

/ [Πεμπουσία](#)

Η μελέτη του κ. Δημήτρη Τσιολακίδη για τη θεολογική εξέταση της φροϋδικής ανάλυσης των ονείρων (προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/1gBo4VR>) παρουσιάζει στο σημερινό της απόσπασμα τις περιπτώσεις ονείρων που σχετίζονται με θαύματα και εκείνων που συνδέονται με πειρασμό.

Πηγή: [wikimedia commons](https://commons.wikimedia.org/)

4. ΣΧΕΣΗ ΟΝΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΤΟΣ

Τέλος με τα όνειρα εκ θεού σχετίζονται και τα θαύματα θεραπείας που λάμβαναν χώρα εντός του λατρευτικού κέντρου (ναός, μοναστήρι), όπου συνηθιζόταν η

μέθοδος της εγκοίμησης. Η πρακτική αυτή ήταν γνωστή και στα αρχαία Ασκληπιεία (όπως της Κω ή της Περγάμου). Η διαδικασία που τηρούσαν προέβλεπε την έλευση του πάσχοντα στον ναό προκειμένου να εγκοιμηθεί, ελπίζοντας να τον επισκεφθεί ο Άγιος στον ύπνο του και να ξυπνήσει είτε υγιής, είτε έχοντας λάβει πληροφορία για τον τρόπο θεραπείας του. Η εγκοίμηση ήταν δηλωτική της πίστης για την εγκατοίκηση και ζωντανή παρουσία του Αγίου στο ναό. Η εμφάνιση του Αγίου στον ασθενή σε όνειρο ή σε όραμα, γινόταν με την μορφή που τον αναπαριστούσαν οι εικόνες, ή ακόμα και με τη μορφή κάποιου προσώπου προσφιλούς στον πάσχοντα. Η παραμονή του πιστού στο ναό μπορεί να ήταν πολυήμερη ή ακόμα και πολύχρονη. Μία γλαφυρή εικόνα αυτής της παράδοσης που συντηρήθηκε στη λαϊκή ζωή, με ιδιαίτερη ένταση, και ύφος διεισδυτικό, μας δίνει ο Γεώργιος Βιζυηνός στο διήγημά του «Το αμάρτημα της μητρός μου».

5. ΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΠΟΝΗΡΟΥ ΟΝΕΙΡΑ

Τα όνειρα που προέρχονται από τον σατανά αποβλέπουν μόνο στην εξαπάτηση και στην παραπλάνηση των αφελών, αλλά ακόμα και των υποψιασμένων. Γι' αυτό οι πατέρες μας συνιστούν να μη τους δίνουμε καμία απολύτως σημασία, ακόμα και εάν μας διαψεύσουν με την επαλήθευσή τους από τα γεγονότα. Η αποφυγή της ενασχόλησης με τα όνειρα εντέλλεται και από την Αγία Γραφή, και από την Εκκλησία.

Στην Π.Δ. αναφέρεται στη (Σοφία Σειράχ. ΛΔ. 1-7) α) «Κεναι ελπιδες και ψευδεις ασυνετω ανδρι και ενυπνια αναπτερουσιν αφρονας». Στον ανόητο άνδρα, οι κενές οι ψεύτικες ελπίδες, όπως και τα όνειρα, δίνουν ελπίδες και ενθαρρύνουν τους άφρονες. β) «Ως δρασσομενος, σκιας και διωκων ανεμον, ουτως ο επεχων ενυπνιοις». Σαν αυτόν που προσπαθεί να πιάσει σκιά η κυνηγάει τον άνεμο, έτσι ματαιοπονεί όποιος προσέχει τα όνειρα. Και συνεχίζει η Σοφία Σειράχ: Μαντεται και οιωνισμοι και ενυπνια ματαια εστι. Και ως ωδινουσης φανταζεται η καρδια». Οι μαντείες και οι οιωνισμοί και τα όνειρα είναι μάταια. Και η καρδιά μοιάζει να υποφέρει όμοια με τους πόνους μιας γυναίκας στη γέννα. Κατόπιν προσθέτει, «Μη δως εις αυτά την καρδιά σου. Πολλους γαρ επλανησεν τα ενυπνια και εξεπεσον, ελπίζοντες επ αυτοις». Μην δώσεις λέει την καρδιά σου στα όνειρα, διότι πολλούς πλάνεψαν τα όνειρα και έπεσαν έξω όσοι στήριξαν τις ελπίδες τους σε αυτά.

Την ολοκληρωτική απόρριψη των ονείρων συνιστούν και οι πατέρες της εκκλησίας. Ο Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης στο έργο του Αόρατος Πόλεμος στο κεφ. ΙΓ' *Περί προσβολής των φαντασμάτων και περί της ιατρείας αυτών*, συνιστά την αποστροφή και άρνηση στα οράματα, διότι όπως λέει αν τα οράματα αυτά είναι από τον Θεό, αυτός ξέρει καλά πως να μας το ξεκαθαρίσει και δεν θα του

κακοφανεί αν δεν τα δεχτούμε. Επίσης στο εξομολογητάριό του συνιστά στον πνευματικό να θέτει στον εξομολογούμενο το ερώτημα, αν πέραν των άλλων αμαρτημάτων δίνει προσοχή και στα όνειρα.

Ο Άγιος Γρηγόριος, ο Διάλογος στον Ευεργετινό γράφει ότι: είναι μεγάλη αρετή να μη πιστεύει κανείς στα όνειρα, διότι τα όνειρα δεν είναι τίποτε άλλο ως επί το πλείστον, παρά εικόνες διαφόρων λογισμών που πλανώνται στο μυαλό μας, ή δαιμονικοί εμπαιγμοί.

Ο Μ. Βασίλειος αυτούς που δίνουν σημασία στα όνειρα τους αποκαλεί ειδωλολάτρες και προσθέτει με ειρωνεία: «Καν ενυπνιον σε εκταραξη προς τον ονειροσκοπον τρεχεις».

Επιγραμματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα όνειρα για τους Πατέρες της Εκκλησίας αποτελούν ψευδολογήματα και εναντιώματα του διαβόλου σε εκείνους που προσπαθούν να αλλάξουν ζωή, καθώς και κτυπήματα σε εκείνους που έκαναν συνήθεια την αμαρτία. Για την Ορθόδοξη Διδασκαλία τα όνειρα μας θυμίζουν τις αφορμές που έχουμε δώσει και οφείλουμε να τις αντιπαλέψουμε, επίσης μας υπαγορεύουν ότι τα έργα μας δεν είναι σύμμετρα προς το Φως και τη Χάρη. Η πίστη στα όνειρα είναι ένα κινδυνώδες θέλγητρο που στην καλύτερη των περιπτώσεων αποτελεί την αναδευτέρωση των επιθυμιών και την προβολή άσεμνων σχημάτων και κινημάτων της διάνοιάς μας, που τροφοδοτούν την πολυλογία της ψυχής. Τέλος το όνειρο μια προσβολή αιτιολογημένη στους αμαρτωλούς, εμφανίζεται ως προσβολή και στους ενάρετους, που φέρει όμως τα διακριτικά της δοκιμασίας.